ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΡΜΑΝΔΟΥ ΣΙΛΒΕΣΤΡ

ΜΕΤΕΛΛΑ

ΤΑΝ περνῶ ἀπὸ τὴ Νίκαια, μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ σταθῶ κοντὰ στὰ ἐρείπια τῆς παλαιᾶς ρωμαϊκῆς πόλεως, ὅπου βλέπω μὲ τὴ φαντασία μου νὰ διαβαίνουν ἐμπρός μου νικηφόρα ἅρματα μέσα στ' ὁλόχρυσο φῶς τοῦ ἡλιογέρματος.

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ πέρασα ἀπὸ κεῖ ἀντάμωσα τὸ φίλο μου Μάριο ποὺ εἶχε πάει, καθὼς μοῦ εἶπε, ν' ἀποχαιρετήσῃ τοὺς δικούς του, πρὶν ἀναχωρήσει γιὰ τὴν Ἰαπωνία. Τὸ Μάριο τὸν ἤξερα πάντα γιὰ πολὺ περίεργο τύπο. Ἦταν ἔξυπνος, κοσμογυρισμένος, πολύξερος, περίεργος καὶ εὐαίσθητος, ἐνδιαφερόταν γιὰ τὸ καθετί κι' ἐνθουσιαζόταν, τίς περισσότερες φορές, χωρὶς λόγο.

Ἡ συνάντησί μου μ' αὐτὸν τὸν εὔθυμο νέο, μὲ τὰ λαμπρὰ μάτια καὶ τὴν ἀνοιχτὴ καρδιά, μὲ χαροποίησε πολὺ καὶ τὸν παρακάλεσα νὰ μοῦ διηγηθῇ τὸ τελευταῖο περιστατικὸ τῆς περιπετειώδους ζωῆς του.

Πραγματικὰ ὁ φίλος μου, ὕστερ' ἀπὸ τὰ πρῶτα θερμὰ λόγια ποὺ ἀλλάξαμε, μοῦ ἐξομολογήθηκε πὼς ἐνῶ ἔσκαβε γύρω ἀπὸ τὴν ἐπαυλί του ἀνακάλυψε ἕναν τάφο τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων, ποὺ τὸν ἀγνοοῦσαν οἱ περίοικοι. Εἶχε κατορθώσει μάλιστα νὰ διαβάσῃ καὶ τὴν ἐπιγραφή του, ἂν καὶ ἡ πέτρα ἦταν μισοφαγωμένη ἀπὸ τὸν καιρὸ καὶ σκεπασμένη ἀπ' τὰ χορτάρια.

Ἡ γυναῖκα λοιπὸν ποὺ ἦταν θαμμένη στὸν τάφο αὐτὸ ὀνομαζόταν ὅταν βρισκόταν στὴ ζωή, Μέτελλα. Εἶχε πεθάνει στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας της καὶ ἦταν ὑπερόχως ὡραία, καθὼς ἀνέφερε ἡ ἐπιτύμβια ἐπιγραφή.

— Θὰ γειματίσουμε μαζί, μοῦ εἶπε ὁ Μάριος τελειώνοντας τὴ σύντομη διήγησί του, καὶ ἀπόψε μόλις ἀνατείλει ἡ σελήνη θὰ σὲ πάω νὰ ἰδῇς τὸν θαυμάσιο αὐτὸν τάφο ποὺ τὴ μελαγχολικὴ ποίησί του τὴ μεγαλώνει ἀκόμα περισσότερο ἡ νύχτα...

Καὶ ἔγινε ὅπως μοῦ εἶπε. Ὅταν ἐβράδιασε καὶ μόλις τὸ φεγγάρι φάνηκε στὸν ὁρίζοντα, τραβήξαμε μαζὶ γιὰ τὰ χαλάσματα τῆς παλαιᾶς πόλεως. Τὸ παληὸ κρασὶ τοῦ Ρήνου ποὺ ἤπιαμε μᾶς εἶχε κάμει κάπως εὐαίσθητους καὶ τοὺς δυό, ἀλλ' ἅμα φτάσαμε ἐκεῖ εἶδα πὼς ὁ φίλος μου δὲν μ' εἶχε γελάσει.

Στὸ μέρος ποὺ σταθήκαμε ἦταν πραγματικὰ ἕνας ὡραῖος τάφος. Στὴν ἐπιτύμβια πλάκα του ἦταν γραμμένη μὲ μεγάλα γράμματα, ποὺ διακρινόντουσαν εὔκολα κάτω ἀπὸ τὸ μελιχρὸ φῶς τῆς σελήνης, ἡ λέξι «ΜΕΤΕΛΛΑ».

Εἶχα μείνει ὁλότελα ἄφωνος μπρὸς στὸν μυστηριώδη αὐτὸν τάφο ποὺ βρισκόταν μέσα στὴ γαλήνη τῶν ἐρειπίων. Μερικὲς ἀγριοτριανταφυλλιὲς ἀνθίζαν πλάϊ του. Τ' ἄστρα ἔλαμπαν στὸν οὐρανὸ σὰν ἀγρυπνισμένα μάτια καὶ συλλογιζόμουν πὼς ἡ ἐπίσκεψί μας θἄταν ἴσως εὐχάριστη γιὰ τὴ νεκρή, τὴν ἀπὸ τόσο καιρὸ λησμονημένη.

— Ἔ! φώναξε ἔξαφνα ὁ Μάριος διακόπτοντας τὴ σιωπὴ καὶ μοῦ ἔδειξε μιὰ πυγολαμπίδα ποὺ μόλις εἶχε φανεῖ στὴν ἄκρη τοῦ τάφου.

Τὸ φωσφορικὸ αὐτὸ ἔντομο μ' ἔκαμε ν' ἀνατριχιάσω, γιατί ἔφερα ἀμέσως στὸ νοῦ μου διάφορες παληὲς προλήψεις. Ἀλλὰ δὲν ἔλαβα τὸν καιρὸ νὰ σταματήσω σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις μου.

Ὁ Μάριος εἶχε τὴ μανία τῶν συλλογῶν καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἰδῇ ἔντομο χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ τὸ πιάσῃ. Εἶχε πιάσει κιόλας τὴν ἄτιχη πυγολαμπίδα καὶ τὴν ἔκλεισε σ' ἕνα μικρὸ κουτὶ ποὺ ἔφερνε πάντα μαζύ του.

Μ' ἀπότομα στάθηκε ἀκίνητος κι' ὠχρός. Ἄκουσε τάχα κι' αὐτὸς ὅπως ἐγὼ ἕναν κρυφὸ ἀναστεναγμὸ μές ἀπ' τὸν τάφο, παραπονιάρικο καὶ γρήγορο, ἀλλὰ βαθειὰ λυπητερό; Ἔμοιαζε ὁ στεναγμὸς αὐτὸς μὲ διαμαρτυρία φυλακισμένου ποὺ τοῦ κλέβουν τὸ μόνο φῶς, τὸ ὁποῖο τοῦ ἔχει ἀφήσει ὁ σπλαχνικὸς δεσμοφύλακας γιὰ νὰ διασκεδάζῃ τὴν ἀνία του.

Αὐτὸ δὲν διήρκεσε παρὰ ἕνα λεπτὸ τρομερῆς ἀγωνίας. Ὅσο γιὰ τὸ Μάριο, ποὺ ἤθελε νὰ παριστάνῃ πάντα τὸ θετικό, ὅταν τὸν εἶδα ταραγμένον καὶ τὸν ρώτησα τί εἶχε, χαμογέλασε καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε :

— Ἐγώ ; Τίποτε !...

Καὶ μὲ τὸ χέρι του, ποὺ ἔτρεμε ὡστόσο, ἔβαλε τὸ κουτὶ μὲ τὴν πυγολαμπίδα στὴν ἀριστερὴ τσέπη τοῦ πανωφοριοῦ του.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφυγε γιὰ τὸ ταξεῖδι του.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς του στὴν Ἰαπωνία λάβαινα συχνὰ εἰδήσεις του. Μοῦγραφε πὼς ἔμενε κατενθουσιασμένος ἀπ' ὅ,τι ἔβλεπε.

Κυρίως ἡ γυναῖκες ἀποτελοῦσαν θέμα τῶν σχολίων του. Ἦσαν τόσο καλές, τόσο γλυκειές, τόσο ὑποταγμένες στὸν ἄντρα τους καὶ τόσο διαφορετικὲς ἀπ' τὶς δικές μας. Τὶς περιέγραφε θελκτικές, λεπτοκαμωμένες, μὲ μαλλιὰ γαλαζωτά, μὲ μάτια ζωηρά, μὲ σώματα εὔχραμμα.

Στὸ τελευταῖο του γράμμα μοῦ εἶχε ἀναγγείλει πὼς ἐγκαταστάθηκε ὁριστικὰ στὴν πόλι τοῦ Γέντο, ὅπου θὰ περνοῦσε τὴν ὑπόλοιπη ζωή του. Μοῦ ἔγραφε ἀκόμα πὼς ἐσκόπευε νὰ παντρευτῇ τὴν πανέμμορφη Γιαπωνέζα Γιόστα, ἡ ὁποία συγκέντρωνε ὅλα τὰ χαρίσματα ποὺ προτιμοῦσε αὐτός.

Στὸ τέλος μὲ παρακαλοῦσε, ὅταν θὰ περάσω ἀπὸ τὴ Νίκαια, νὰ πάω στὸ σπίτι του καὶ νὰ παρηγορήσω τοὺς οἰκείους του πληροφορῶντας τους μὲ τρόπο γιὰ τὴν ἀπόφασί του. Δὲν εἶχα τὴ δύναμι ν' ἀρνηθῶ τίποτε στὸ φίλο μου καὶ δὲν θὰ τοῦ χαλοῦσα τὸ χατῆρι. Δυὸ μῆνες ἀφότου πῆρα τὸ γράμμα του, ἔκαμα ἕνα ταξεῖδι στὸ Νότο καὶ αὐτὸ μοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκπληρώσω τὴν ὑπόσχεσί μου.

Ἔμαθα ποῦ βρισκόταν ἡ κατοικία τῶν γονέων τοῦ φίλου μου, χτύπησα τὴν πόρτα ποὺ μοῦδειξαν καὶ φαντάζεστε πόσο παραξενεύτηκα ὅταν εἶδα νὰ μοῦ ἀνοίγῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Μοῦπιασε τὰ χέρια σφιχτά, μὲ φίλησε καὶ μ' ἔβαλε ἀμέσως νὰ καθήσω, γιατί εἶχε προσέξει πόσο μεγάλη ἦταν ἡ συγκίνησί μου.

— Θὰ σοῦ διηγηθῶ ἀμέσως, μοῦ εἶπε, πῶς καὶ γιατί ἦρθα.

Τοῦ ὡμολόγησα πὼς ἀνυπομονοῦσα ν' ἀκούσω τὴ διήγησί του καὶ ἐξακολούθησε :

— Τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἀπ' τὴν Ἰαπωνία δὲν εἶχα καμμιὰ πρόθεσι νὰ ἐγκαταλείψω τὸ Γέντο, ὅπου μόλις εἶχα τελέσει τοὺς γάμους μου μὲ τὴν πανέμμορφη Γιόστα. Ἀλλὰ τὴν ἴδια μέρα, ἐνῶ προσπαθοῦσα νὰ ταχτοποιήσω τὴν καινούργια κατοικία μου, ἐκεῖ ποὺ μετακινοῦσα κάτι πράγματα, ἄκουσα ἄξαφνα ἕναν ρυθμικὸ κρότο, πολὺ παράξενο. Ἔβγαινε θέβαια ἀπὸ κάποιο ἀπ' τὰ γύρω ἀντικείμενα, ἀλλ' ἀπὸ ποιό ; Χωρὶς νὰ ξέρω γιατί, ἡ καρδιά μου σφίχτηκε. Ἐπὶ τέλους, κατακουρασμένος ὅπως ἤμουν, κοιμήθηκα. Ἀλλὰ τί ὄνειρο ἦταν, φίλε μου, ἐκεῖνο ποὺ εἶδα, ἢ μᾶλλον τί μαρτύριο! Ἐνῶ ἡ ὡραία μου Γιόστα κοιμόταν ἥσυχα κοντά μου, μιὰ ἄλλη γυναῖκα ἦταν μπροστά μου καὶ μὲ κύτταζε. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν Ρωμαία περασμένης ἐποχῆς, μὲ τὴ θαυμασία στολὴ τῶν δεσποινῶν τοῦ καιροῦ τῶν Καισάρων, μὲ μεγάλους χρυσοὺς κρίκους στοὺς ἀστραγάλους της, μὲ τὴν ἐξαισία γυμνότητά της κάτω ἀπὸ τὴ διαφάνεια τοῦ μακρυοῦ πέπλου της.. Ἀπὸ τὸ μέτωπό της ποὺ φοροῦσε περικεφαλαία σὰν τῆς Ἀθηνᾶς, ἀπὸ τὴ γυαλιστερὴ κόμη της, ἀπὸ τὸ στοχαστικὸ βλέμμα της, ἀπὸ τὴν κανονικὴ μύτη της, ἀπὸ τὸ βελκτικό της στόμα, ἀτ' ὅλα αὐτὰ ἔβγαινε κάτι ποὺ θύμιζε θεὰ ἢ γυναῖκα, ἀπὸ κεῖνες ποὺ ἀγαποῦν οἱ θεοί. Ἀνοιξε τέλος τὸ στόμα της καὶ μὲ ἀργὴ φωνή, ποὺ γινόταν ἀκόμα πιὸ ἀργὴ ἀπὸ τὴν ἀπόστασι, μοῦ εἶπε :

— Εἶμαι ἡ Μέτελλα, μὲ θυμᾶσαι ; Ἐκείνη ποὺ τῆς ἔκλεψες τὴ λυχνία ποὺ φώτιζε τὸν ψεύτικο ὕπνο τοῦ νεκροῦ σώματός της. Χαίρε !...

Καὶ ἀμέσως ἐξαφανίστηκε, ἐνῶ ὁ κρότος ποὺ μὲ εἶχε ἀνησυχήσει κατὰ τὴ διάρκεια τῆς αὐπνίας μου καὶ ποὺ ἐξακολουθοῦσε καὶ στὸν ὕπνο μου, διπλασιάστηκε τώρα. Ξύπνησα τὴν ἴδια στιγμή. Σηκώθηκα ἀπάνω κι' ὄρχισα νὰ μετακινῶ τὰ ἔπιπλα, ἀπ' ὅπου φαινόταν πὼς ἔβγαινε ὁ κρότος. Ἐπὶ τέλους κατόρθωσα νὰ ἐξακριβώσω τὴν προέλευσι τοῦ μυστηριώδους αὐτοῦ θορύβου. Ἔβγαινε ἀπὸ ἕνα μικρὸ κουτί, τὸ ὁποῖο δὲν ἀναγνώρισα ἀμέσως καὶ τὸ ἄνοιξα μὲ πυρετώδη ταχύτητα. Μέσα σ' αὐτὸ βρισκόταν ἕνα φτερωτὸ ἔντομο, μιὰ πεταλλουδίτσα ποὺ κουνοῦσε ἀπελπισμένα τὰ φτερά της καὶ προξενοῦσε μ' αὐτὰ ὅλο τὸ θόρυβο ποὺ μ' εἶχε ἀνησυχήσει. Πρὶν προφτάσω νὰ τὴν πιάσω πέταξε κι' ἔφυγε ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο. Κύτταξα τότε τ' ἀδειανὸ κουτὶ καὶ θυμήθηκα. Ἦταν ἡ πυγολαμπίδα ποὺ εἶχα πάρει ἀπὸ τὸν τάφο τῆς Μετέλλας καὶ ποὺ πετοῦσε τώρα κάτω ἀπὸ τὴ θάλασσα πρὸς τὸν τόπο τῆς πατρίδας της.

Τότε, φίλε μου, κι' ἐγώ, χωρὶς νὰ ξυπνήσω καθόλου τὴν πανέμμορφη Γιόστα, πῆρα τὸ πρῶτο ἀτμόπλοιο ποὺ βρῆκα κι' ἔφυγα γιὰ τὴ Γαλλία. Γιατί ἡ ἀλλόκοτη ὀπτασία αὐτῆς τῆς γυναίκας μ' ἔκαμε ν' ἀφήσω τὸ γήϊνο ἔρωτά μου καὶ ν' ἀφοσιωθῶ σ' ἕναν ἄλλον ἄϋλο, ἄπιαστο καὶ ζηλιάρικο... Ἀγαπῶ τὴ Μέτελλα. Ἀγαπῶ τὴν ἀρχαία Ρωμαία δέσποινα. Εἶμ' ἕνας δυστυχισμένος !...

ARMAND SILVESTRE

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟ ΔΑΚΡΥΟ ΜΟΥ

('Ανέκδοτο)

Ὅλου τοῦ κόσμου τὰ νερά, θάλασσα, ἐσύ (τὰ πίνεις
καὶ γίνεσαι πλατειά-πλατειὰ κι' ὁλοῦθε βα- (σιλεύεις.
Καὶ τὸ δικό μου δάκρυο πιὲ πλατύτερη νά (γίνῃς
καὶ στοίχειωσέ το, θάλασσα, κι' ὅσες φο- (ρές ἀγριεύεις
καὶ φουρτουνιάζεις καὶ βογγᾶς, κάμε το (μαῦρο κῦμα,
ὄβε καράβι τούρκικο ἀπαντᾶ ν' ἀνοίγῃ (μνῆμα
καὶ νὰ μαζώνῃ τὰ κορμιὰ σὰ σίφουνας, σὰ (μπόρα,
νὰ τὰ ξερνάῃ μὲς στοῦ-Σουλιοῦ τὴ σκλα- (βωμένη χώρα,
νὰ ματωθοῦν οἱ βράχοι της, νὰ βάφουν τ' (ἀκρογιάλια,
νὰ κατεβοῦν τὰ ὄρνια της, οἱ λύκοι, τὰ (τσακάλια,
νὰ φᾶν καὶ νὰ χορτάσουνε καὶ νὰ σχωρ- (νοῦν ἐμένα.
Κάμε τὸ θᾶμμα, θάλασσα. νὰ πέσω ἐδῶ (μπροστά σου
νὰ σοῦ φιλῶ τὰ κύματα. Κάμε το αὐτό. (Σποχάσου :
Ἴσως λιγώτερο θαρειὰ νὰ μοῦ φανοῦν τὰ (ξένα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ